

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, την 1^η Μαΐου 2024, με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος- Εισηγήτρια, και Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 22.03.2024 και υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 421/27.03.2024 προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «...» (εφ' εξής η «προσφεύγουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά : «...» (εφ' εξής η «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, υπ' αριθμό .../2024, απόφαση της ... Επιτροπής του ... , καθ' ο μέρος αποφασίσθηκε η ματαίωση του τμήματος Α' του εν θέματι διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, προκύπτει, ότι καταβλήθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, ποσού 603,00 ευρώ, υπολογιζόμενο επί της άνευ Φ.Π.Α. αξίας του τμήματος Α', επί του οποίου ασκείται η προσφυγή, ήτοι 120.600,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2.Επειδή, με την διακήρυξη, υπ' αριθμό πρωτ. .../2022, προκηρύχθηκε ανοικτός δημόσιος διαγωνισμός για την προμήθεια με τίτλο: «...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 176.140,00€ ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. Ο εν θέματι διαγωνισμός

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

υποδιαιρείται σε δύο τμήματα. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 04.11.2022, υπό Α.Δ.Α.Μ ... καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

3.Επειδή η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης άνευ Φ.Π.Α. και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί: (α) εμπροθέσμως, καθ' όσον η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 12.03.2024, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 22.03.2024, ήτοι κατατέθηκε εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης, (β) μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς η προσφεύγουσα επιδιώκει ευλόγως να ακυρωθεί η ματαίωση του επίδικου διαγωνισμού και να της ανατεθεί εν τέλει η σύμβαση.

5.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 365 της παρ. 1 του Ν. 4412/2016, κοινοποίησε την προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στους θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, στις 26.03.2024, προκειμένου αυτοί να λάβουν γνώση και ν' ασκήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής τους.

6.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή υπέβαλε νομίμως και εμπροθέσμως, στις 05.04.2024, τις απόψεις της επί της κρινόμενης προσφυγής. Επί των ανωτέρω απόψεων η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως, στις 10.04.2024, το υπόμνημά της.

7.Επειδή η προσφεύγουσα, με την προσφυγή, βάλλει κατά της απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού -αναφορικά με το τμήμα Α΄-, επικαλούμενη: (α) Παραβίαση του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 και του όρου 3.5. της διακήρυξης – Παράβαση τήρησης, άλλως πλημμελή τήρηση

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, (β) Παραβίαση του άρθρου 106 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3.5. της διακήρυξης – Παντελή έλλειψη αιτιολογίας, άλλως πλημμελή αιτιολογία – Αοριστία της προσβαλλόμενης απόφασης, (γ) Παραβίαση του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 – Μη νόμιμη αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας Αρχής – Έλλειψη συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, (δ) Μη νόμιμη απόφαση ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, διότι η διαδικασία βρίσκεται σε ώριμο στάδιο, και (ε) Μη νόμιμη ανάκληση των αποφάσεων της αναθέτουσας Αρχής – Παραβίαση των γενικών αρχών ανάκλησης διοικητικών πράξεων.

8. Επειδή, στο «σώμα» της προσβαλλόμενης αναφέρονται τα εξής: «...Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι επί συνόλου **επτά (7)** μελών συμμετείχαν **επτά (7)** τακτικά μέλη, δηλαδή:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΑΠΟΝΤΕΣ

1) ...

2) ...

3) ...

4) ...

5) ...

6) ...

7) ...

Στην συνεδρίαση συμμετείχε, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 74 παρ. 10 του Ν. 3852/20210, ο ... (εκπρόσωπος της ... «...»).

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο του ... Ο κ. Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Εισηγούμενος το ... θέμα της ημερήσιας διάταξης και ο κ. Πρόεδρος αναφέρθηκε ως εξής:

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

Στην αριθμ. .../2022 απόφαση της ... Επιτροπής, με την οποία εγκρίθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές και καθορίστηκαν οι όροι της διακήρυξης του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για διαγωνισμό για την προμήθεια με τίτλο:«...».

Στην αριθμ. .../2023 απόφαση της ... Επιτροπής κατά την οποία εγκρίθηκαν τα από 30-11-2022 **1οΠρακτικό** και το από 30-11-2022 **2οΠρακτικό** και ανακηρύχθηκαν προσωρινοί ανάδοχοι οι παρακάτω οικονομικοί φορείς:

α) ... για την ΟΜΑΔΑ ειδών 1,

β) ... για την ΟΜΑΔΑ ειδών 2.

Στην αριθμ. .../2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής κατά την οποία εγκρίθηκε το από 15-03-2023 **3οΠρακτικό** και κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός στον οικονομικό φορέα ... την ως άνω προμήθεια και για τις δύο (2) Ομάδες ειδών (Α' και Β').

Στην αριθμ. .../2023 απόφαση της ... Επιτροπής κατά την οποία αποφασίστηκαν τα εξής: α) Η συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. .../2023 Απόφαση του ...(Τμήμα ...) σύμφωνα με την οποία έγινε αποδεκτή η αίτηση ακύρωσης του οικονομικού φορέα ... και ακυρώνει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που θεώρησαν αποδεκτή την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρίας "... " για την Ομάδα ειδών Α' του επίμαχου διαγωνισμού και β) η ακύρωση των με αριθμ. .../2023 και .../2023 αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής κατά το τμήμα της ανάδειξης ως προσωρινού αναδόχου και κατακύρωσης αντίστοιχα για την Ομάδα ειδών Α' στην εταιρία "... " και γ) η κοινοποίηση της υπ' αριθμ. .../2023 Απόφασης του ...(Τμήμα ...) στο αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο /επιτροπή διενέργειας για τις περαιτέρω ενέργειες.

Στην από 01-02-2024 εισήγηση της ... (Τμήμα ...—...) του ... και η οποία έχει ως εξής:

ΘΕΜΑ «Διακοπή της διαδικασίας επιλογής αναδόχου για την προμήθεια "... " μετά την απένταξή της από το Πρόγραμμα...»

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση ανάκλησης της Απόφασης ένταξης Πράξης.

Με την με αρ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση ανάκλησης της Απόφασης ένταξης Πράξης του Ειδικού Γραμματέα ... και ... ανακλήθηκε η με αρ. πρωτ. .../.../... /04-02-2019 Απόφαση ένταξης της πράξης "... (Κωδικός ...)" στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «...»... επειδή δεν υπήρξε νομική δέσμευση (σύμβαση), η επιλεξιμότητα των δαπανών ολοκληρώθηκε στις 31/12/2023 και δεν ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης και υλοποίησης της πράξης εντός της Προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Η παραπάνω πράξη περιελάμβανε την προμήθεια εξοπλισμού και μη μόνιμων διατάξεων (αμαξίδια μηχανισμούς, ξύλινους διαδρόμους, WC, σκίαστρα, τηλεμετρία κλπ.) εξυπηρέτησης ατόμων με κινητικές αναπηρίες ή με περιορισμένη κινητικότητα σε τέσσερις (4) παραλίες του ... : ... και .... στην πόλη του ... και ... .

Η προμήθεια, προϋπολογισμού 208.293,60 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, δημοπρατήθηκε δύο φορές: 16/09/2020 και 25/11/2022. Και τις δύο φορές υπήρξαν ενστάσεις και προσφυγές στην ΕΑΔΗΣΥ και στο ... από τους δύο υποψήφιους αναδόχους. Η τελική απόφαση του .... με αρ. πρωτ. ... /24-11-2023 καθόριζε τους αναδόχους των δύο ομάδων της προμήθειας. Όμως επειδή βρισκόμασταν στο Τέλος της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 η Διαχειριστική Αρχή δεν μας επέτρεψε να προχωρήσουμε στην υπογραφή των συμβάσεων και ακολούθησε η απένταξη της Πράξης.

Επομένως μετά την απόφαση απένταξης της Πράξης "... (Κωδικός...)" από το ... θα πρέπει να σταματήσει η διαδικασία της επιλογής αναδόχου και υπογραφής συμβάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106: «Ματαίωση διαδικασίας» του Ν. 4412/2016, όπου ορίζεται: «2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών.

5. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί, επίσης, το δικαίωμα, να αποφασίσει, παράλληλα με τη ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με αντικατάσταση ή μη των όρων της ή την προσφυγή στη διαδικασία των άρθρων 29, περί ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ή 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, εφόσον, στην τελευταία αυτήν περίπτωση, πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων αυτών».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν.5056/23 (άρθρο 74Α παρ.1 Ν.3852/10) από την αυτοδιοικητική περίοδο, που άρχεται την 1η.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στην οικονομική επιτροπή, στην επιτροπή ποιότητας ζωής και στην εκτελεστική επιτροπή των ... , καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφ'εξής νοείται η ... επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές. (... εγκ.... /06.11.2023).

Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η ... Επιτροπή «Αποφασίζει για την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες υπαλλήλους του ... ή δημοσίου υπαλλήλους».

Η .. Επιτροπή αφού άκουσε τον Πρόεδρό της μετά από διαλογική συζήτηση και έχουσα υπόψη της:

1) τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

2) τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν.5056/23

3) τις υπ αριθμ .../2022, .../2023 , .../2023 και .../2023 αποφάσεις της ... Επιτροπής

4) την υπ' αριθ. .../2022 Διακήρυξη του ...

5) τις διατάξεις του άρθρου 106 του Ν. 4412/2016 (παρ. 2 γ)

5) την με αριθμ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση Ανάκλησης της Απόφασης Ένταξης Πράξης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «...» - Μονάδα Β1 - του ... (ΑΔΑ:...)

6) την από 1-02-2024 εισήγηση της ... (Τμήμα ... –...)

Α π ο φ α σ ί ζ ε ι ο μ ό φ ω ν α

1. Ανακαλεί τις υπ' αριθμ. .../2023 και .../2023 αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής και διαπιστώνει ότι με την παρούσα απόφαση αίρονται τα αποτελέσματα αυτών καθώς και του αποτελέσματος της με αριθμ. .../2023 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής δηλαδή μετά την συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. .../2023 Απόφαση του ... (Τμήμα Β'). 2. Μатаιώνει για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης τον ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό με Συστημικό Αριθμό ... για την προμήθεια με τίτλο:«...», λόγω ανωτέρας βίας, σύμφωνα με την περίπτωση γ) της παρ. 2 του άρθρου 106 του Ν. 4412/2016 και συγκεκριμένα κατόπιν τη απόφασης απένταξης της Πράξης "... (Κωδικός...) από το ... (ΑΔΑ:...) 3. Την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών των οικονομικών φορέων που συμμετείχαν στην διαδικασία... ”.

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

9. Επειδή η αναθέτουσα, με τις απόψεις, επάγεται τα εξής: «Με την με αρ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση ανάκλησης της Απόφασης ένταξης Πράξης του ... και ... ανακλήθηκε η με αρ. πρωτ. ... /.../... /04-02-2019 Απόφαση ένταξης της πράξης "... " (Κωδικός ...) στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «...»... επειδή δεν υπήρξε νομική δέσμευση (σύμβαση), η επιλεξιμότητα των δαπανών ολοκληρώθηκε στις 31/12/2023 και δεν ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης και υλοποίησης της πράξης εντός της Προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Η προμήθεια, προϋπολογισμού 208.293,60 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, δημοπρατήθηκε δύο φορές: 16/09/2020 και 25/11/2022. Και τις δύο φορές υπήρξαν ενστάσεις και προσφυγές στην ΕΑΔΗΣΥ και στο ... από τους δύο υποψήφιους αναδόχους. Η τελική απόφαση του ... με αρ. πρωτ. .../15-11-2023 (αρ. πρωτ... /24-11-2023) καθόριζε τους αναδόχους των δύο ομάδων της προμήθειας. Αμέσως ενημερώθηκε τηλεφωνικά η Διαχειριστική Αρχή, η οποία μας ενημέρωσε ότι δεν επρόκειτο να παραταθεί το Πρόγραμμα και ότι θα ακολουθούσε η απένταξη του ... Ως εκ τούτου δεν μας επέτρεψε να προχωρήσουμε στην υπογραφή των συμβάσεων. Σε σχετική ερώτησή μας εάν υπάρξει γέφυρα με άλλο πρόγραμμα για τη συνέχιση των Πράξεων που βρίσκονταν σε κρίσιμο σημείο όπως αυτή του ... , η απάντηση ήταν ότι δεν υπήρχε γέφυρα με άλλο πρόγραμμα. Η απένταξη τελικά πραγματοποιήθηκε με την με αρ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση ανάκλησης της Απόφασης ένταξης Πράξης. Με την απένταξη ο ... στερήθηκε ποσού 208.293,60 €, το οποίο δεν είχε συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό δαπανών του αλλά και ούτε έχει τη δυνατότητα να το καλύψει από ίδιους πόρους. Επομένως σύμφωνα με το άρθρο 106 του Ν.4412/2016 στην ματαίωση της διαδικασίας του διαγωνισμού συνηγορούν οι παρ.2β και 2γ καθώς: Α) άλλαξαν ουσιαστικά οι οικονομικές παράμετροι αφού ο ... καλείται πλέον να δαπανήσει ένα σοβαρό ποσό το οποίο δεν είχε προβλέψει στον προϋπολογισμό του ούτε και έχει τη δυνατότητα να το καλύψει από ίδιους πόρους για την υλοποίηση των συμβάσεων και Β) υπήρξαν λόγοι ανωτέρας βίας αφού δεν ήταν δυνατόν να προβλέψει την δικαστική διαμάχη μεταξύ των υποψηφίων προμηθευτών και το μεγάλο χρονικό διάστημα που απαιτήθηκε για την έκδοση της απόφασης του ... ».

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

10. Επειδή, το άρθρο 106 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Ματαίωση διαδικασίας», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 του ν. 4782/2021, ορίζει τα εξής: «... 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με την επιφύλαξη της παρ.3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παραγράφου 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος των προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος...».

11. Επειδή, στην επίμαχη διακήρυξη και δη στον όρο 3.5 «Ματαίωση διαδικασίας», ορίζονται τα εξής: «Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. Επίσης μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.».

12. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικώς, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης, ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις, εν όψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης, ενώ ελάχιστο περιεχόμενο της αιτιολογίας συνιστά: α) ο νομικός κανόνας, επί του οποίου ερείδεται η προς έκδοση διοικητική πράξη, και β) τα πραγματικά δεδομένα, που εμπίπτουν στο κανονιστικό πλαίσιο (Βασίλειος Γκέρτσος, Δημήτριος Πυργάκης, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Νομική Βιβλιοθήκη, 2015, σελ. 276 επ.). Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στην διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου. Η αιτιολογία είναι σαφής, όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με την χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στην διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων, που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρας της αιτιολογίας, ΣΤΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο, που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001), ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, ΟΛ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική, όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στην συγκεκριμένη

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με την σαφήνεια απαιτούνται, όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναιτιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία, η Διοίκηση αποδεικνύει, ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας, ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στην διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. Απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕΠ, T-461/08, EU:T:2011:494, σκέψη 122, και αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 2003, Strabag Benelux κατά Συμβουλίου, T-183/00, EU:T:2003:36, σκέψη 55, της 24ης Απριλίου 2013, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T 32/08, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:213, σκέψη 37, και της 28ης Ιουνίου 2016, AF Steelcase κατά EUIPO, T-652/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:370, σκέψη 43).

13. Επειδή, όπως έχει γίνει δεκτό από το Δ.Ε.Ε. [για την ταυτοσήμου περιεχομένου με το άρθρο 18 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24) διάταξη του άρθρου 2 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ], η υποχρέωση διαφάνειας, με βάση την οποία οφείλουν να ενεργούν οι αναθέτουσες Αρχές κατά την διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, έχει κατ' ουσίαν ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο ευνοιοκρατίας και αυθαιρεσίας εκ μέρους τους (βλ. αποφάσεις Δ.Ε.Ε. C-599/2010, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκ. 25, C-278/14, Enterprise Focused

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

Solutions, σκ. 26). Ο σκοπός δε αυτός δεν θα επετυγχάνετο στην περίπτωση, που η αναθέτουσα Αρχή διατηρούσε την ευχέρεια να μην εφαρμόζει είτε τους όρους, στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε με την διακήρυξη (βλ. Δ.Ε.Ε. C-278/14, Enterprise Focused Solutions, σκ. 27), είτε όρους επιβαλλόμενους με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, προσδιορίζουν επακριβώς τις αρμοδιότητες των οργάνων, που είναι επιφορτισμένα με την διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

14.Επειδή, αναφορικά με τους λόγους της προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Πρώτον, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η Οικονομική Επιτροπή του ... , κατά παράβαση του άρθρου 3.5. της επίμαχης διακήρυξης και του άρθρου 106 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφασή της, χωρίς την προηγούμενη γνώμη του νομίμως ορισθέντος προς τούτο οργάνου, που είναι η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού (ΕΔΔ), αφού κατά την διακήρυξη (άρθρο 3.5): «Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού...». Επίσης, κατά την σαφή γραμματική ερμηνεία του άρθρου 106 παρ. 2 του Ν. 4412/2016: «2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς...». Ακολούθως, στο άρθρο 20 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), ορίζεται ρητώς, ότι: «1. Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της. [...]». Τέλος, ως έχει κριθεί, από τις διατάξεις του άρθρου 106 του Ν.4412/2016, προκύπτει, ότι δεν συγχωρείται, ούτε ως οικειοθελής τήρηση τύπου, η αναζήτηση και λήψη

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

υπ'όψη από το αποφασίζον όργανο γνώμης τρίτου οργάνου και/ή προσώπου, διαφορετικού από το ρητώς καθοριζόμενο στον νόμο. Στην περίπτωση, που συμβεί κάτι τέτοιο, και πάλι η εκδιδόμενη πράξη είναι για τον ίδιο λόγο ακυρωτέα (βλ. ΔΕΦΑΘ (ΑΣΦ) 842/2012, σκ. 7, ΑΕΠΠ 763/2021 σκ. 26) η δε εισήγηση τρίτου προσώπου, η οποία δεν προβλέπεται από τις διατάξεις, που διέπουν την διενέργεια του διαγωνισμού, δεν συγχωρείται ως οικειοθελής τήρηση τύπου, λόγω της προβλεπόμενης από αυτές ειδικής διαδικασίας (βλ. ΔΕΦΑΘ 1037/2021). Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ανωτέρω ... εξεδόθη κατά παράβαση των προρρηθισών διατάξεων του νόμου και της διακήρυξης ` δηλαδή, χωρίς να έχει ζητηθεί και ληφθεί προηγουμένως η προβλεπόμενη απλή γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής Διαγωνισμού ή/και χωρίς να έχει εκδοθεί σχετικό Πρακτικό από την Επιτροπή αυτή, με αποτέλεσμα να συντρέχει περίπτωση παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, λόγω μη παροχής γνωμοδότησης από το αρμόδιο - για την ματαίωση των αποτελεσμάτων του υπ'όψη Διαγωνισμού - όργανο. Περαιτέρω, είναι δεκτοί οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, ότι το Τμήμα ... δεν συνιστά έκτακτη Επιτροπή ή Ομάδα Εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων, που αφορούν στην διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να τύχει, εν προκειμένω, εφαρμογής το άρθρο 221 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, που προβλέπει την συγκρότηση τέτοιων Επιτροπών. Αναλυτικότερα, ούτε οι αναθέτουσες Αρχές δύνανται να περιστέλλουν, με πράξεις ή παραλείψεις τους, τις αποκλειστικώς καθορισθείσες στον νόμο αρμοδιότητες των τακτικών γνωμοδοτικών οργάνων (δηλαδή των οργάνων που έχουν συγκροτηθεί με βάση τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 221, με μέλη ορισθέντα κατόπιν κλήρωσης από τα ειδικά προβλεπόμενα μητρώα και προερχόμενα από συγκεκριμένους δημόσιους και επαγγελματικούς φορείς) ούτε τα γνωμοδοτικά όργανα δύνανται να εκχωρούν τις ορισθείσες από τον νόμο αρμοδιότητές τους ή να παραλείπουν την άσκησή τους, υποκαθιστάμενα από έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας. Κάτι τέτοιο, όχι μόνο θα συνιστούσε ευθεία παράβαση των διατάξεων αναγκαστικού δικαίου του άρθρου 221 παρ. 1 του ν. 4412/2016, αλλά και θα επέφερε πλήγμα στην αρχή της διαφάνειας, η οποία συγκαταλέγεται μεταξύ των θεμελιωδών αρχών του Ενωσιακού δικαίου ανάθεσης δημοσίων

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

συμβάσεων. Συνεπώς, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής του Διαγωνισμού, η οποία συνιστά το κατ' εξοχήν γνωμοδοτικό όργανο και η οποία έχει συγκροτηθεί σύμφωνα με όσα ορίζουν οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 221 για να διεξαγάγει τον συγκεκριμένο διαγωνισμό, δεν μπορούν να παρακαμφθούν ούτε να παραλειφθούν, ακόμη και αν, κατά την διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, οι αναθέτουσες Αρχές συγκροτήσουν, με βάση την διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 221, νομίμως έκτακτες επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων που ανακύπτουν. Τούτο δε, διότι, στην περίπτωση αυτή, δεν υφίσταται ειδική περί του αντιθέτου διάταξη, ορίζουσα δηλαδή, ότι οι εν λόγω έκτακτες ομάδες εργασίας ή ειδικές επιτροπές αναλαμβάνουν καθ' υποκατάσταση της Επιτροπής του Διαγωνισμού τις γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της τελευταίας, εισηγούμενες αποκλειστικώς μόνον αυτές προς το αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας Αρχής (Δ.ΕΦ.Αθ. 1037/2021, σκ.11). ΕΑ ΣτΕ 184/2020). Δεύτερον, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από την σαφή γραμματική ερμηνεία του άρθρου 106 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 προκύπτει, ότι η ματαίωση της διαδικασίας για την σύναψη δημόσιας σύμβασης δεν επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας Αρχής αλλά επιτρέπεται μόνο για συγκεκριμένους, περιοριστικά αναφερομένους, λόγους. Και τούτο, διότι η ματαίωση ενός διαγωνισμού αποτελεί εξαιρετική διαδικασία, η οποία είναι επιτρεπτή μόνο για τους λόγους που αναφέρονται περιοριστικά στην νομοθεσία. Η πρόβλεψη δε συγκεκριμένων λόγων ματαίωσης της διαδικασίας, στον νόμο, αποσκοπεί στην αποτροπή καταχρηστικών εκ μέρους των αναθετουσών Αρχών, ματαιώσεων των διαγωνιστικών διαδικασιών, ανάλογα με τον προσφέροντα της επιλογής τους, στον οποίο επιθυμούν να αναθέσουν μία δημόσια σύμβαση. Περαιτέρω, στην προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται, ότι αποφασίσθηκε η ματαίωση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης «...λόγω ανωτέρας βίας, σύμφωνα με την περίπτωση γ) της παρ. 2 του άρθρου 106 του Ν. 4412/2016 και συγκεκριμένα κατόπιν της απόφασης απένταξης της Πράξης "... (Κωδικός...) από το ... (ΑΔΑ:...)...». Όμως, η προσβαλλόμενη περιέχει γενική και αόριστη αιτιολογία, καθώς δεν προσδιορίζει με σαφήνεια τα απρόβλεπτα γεγονότα που δεν μπορούσαν να αποτραπούν και συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας. Εν ολίγοις, δεν αναφέρει ποια ήταν τα απρόβλεπτα γεγονότα που δεν μπορούσαν να αποφευχθούν

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

από την ίδια την αναθέτουσα ακόμη και με μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης. Η δε αναφορά, επί της προσβαλλόμενης, στην υπ' αριθμό .../30-1-2024 απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης Πράξης του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ... και ... με την οποία ανακλήθηκε η υπ' αρ. πρωτ. .../.../... /04-02-2019 απόφαση ένταξης της πράξης "... (Κωδικός...) στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ..., διότι δεν υφίσταται νομική δέσμευση στην Πράξη και κατά συνέπεια δυνατότητα ολοκλήρωσης εντός της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 και ως εκ τούτου η επιλεξιμότητα των δαπανών της τρέχουσας Προγραμματικής περιόδου ορίσθηκε έως και την 31-12-2023, δεν μπορεί να θεωρηθεί, ως νόμιμη, ειδική και προσήκουσα αιτιολογία ματαίωσης της διαδικασίας. Τούτο, διότι η απόφαση ανάκλησης της χρηματοδότησης δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των περιοριστικά οριζόμενων περιπτώσεων του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, βάσει των οποίων παρέχεται η ευχέρεια στην αναθέτουσα Αρχή να ματαιώσει την διαδικασία. Ακόμη και η απόφαση ανάκλησης, δηλαδή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νόμιμος λόγος ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται της απαιτούμενης επαρκούς αιτιολογίας. Επιπλέον, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης είναι μη νόμιμη, δεδομένου ότι δεν προκύπτει από αυτήν, εάν υπάρχει δυνατότητα ένταξης σε άλλο πρόγραμμα που θα λάβει χώρα μετά την λήξη του ανωτέρω προγράμματος «...». Δεν διαλαμβάνεται, δηλαδή, στην προσβαλλόμενη, ότι η αναθέτουσα Αρχή εξέτασε όλα τα ενδεχόμενα για την ένταξη της πράξης σε κάποιο άλλο πρόγραμμα, με αποτέλεσμα η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης να είναι μη επαρκής και μη νόμιμη. Εν ολίγοις, τα αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη δεν συνάδουν με το ότι η αναθέτουσα Αρχή έχει ήδη εγγράψει την οικεία υποχρέωση στον προϋπολογισμό της (βλ. άρθρο 1.2 της διακήρυξης). [ΑΕΠΠ 13/2022]. Τέλος, η ύπαρξη χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξ αιτίας της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων - εκ μέρους των συμμετεχόντων στον επίμαχο διαγωνισμό- δεν συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις, απορριπτομένων των ισχυρισμών της αναθέτουσας (ΕΣ Τμ. VI 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010). Τρίτον, η αναθέτουσα Αρχή, με τις απόψεις, παραθέτει συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης, επικαλούμενη

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

τις διατάξεις της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 και ισχυριζόμενη, ότι άλλαξαν ουσιωδώς οι οικονομικές παράμετροι και ότι για τον λόγο αυτό ματαιώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία. Συγκεκριμένα, στις απόψεις αναφέρονται τα εξής: «...Σε σχετική ερώτησή μας εάν υπάρξει γέφυρα με άλλο πρόγραμμα για τη συνέχιση των Πράξεων που βρίσκονταν σε κρίσιμο σημείο όπως αυτή του ... , η απάντηση ήταν ότι δεν υπήρχε γέφυρα με άλλο πρόγραμμα. Η απένταξη τελικά πραγματοποιήθηκε με την με αρ. πρωτ. .../30-01-2024 Απόφαση ανάκλησης της Απόφασης ένταξης Πράξης. Με την απένταξη ο ... στερήθηκε ποσού 208.293,60 €, το οποίο δεν είχε συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό δαπανών του αλλά και ούτε έχει τη δυνατότητα να το καλύψει από ίδιους πόρους...». Πλην, όμως, εν προκειμένω, ούτε με την ανωτέρω συμπληρωματική αιτιολογία αναλύονται οι νομιμοποιητικές βάσεις, στις οποίες ερείδεται η ματαίωση του εν λόγω Διαγωνισμού, η δε παράθεση των λόγων για τους οποίους αποφασίσθηκε η εξεταζόμενη ματαίωση, είναι γενική και αόριστη, αφού δεν συνοδεύεται ούτε αιτιολογείται από επίσημα οικονομικά στοιχεία του ... που να τεκμηριώνουν την φερόμενη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών. Ειδικότερα, προκειμένου η προσβαλλόμενη απόφαση να είναι επαρκώς αιτιολογημένη, θα έπρεπε να συνοδεύεται από οικονομικά δεδομένα και προϋπολογισμούς του ... ήτοι από οικονομικά στοιχεία εσόδων – εξόδων κλπ, για το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της ματαίωσης του Διαγωνισμού (ΑΕΠΠ 254/2022), ώστε να καταστεί σαφές, για ποιον ακριβώς λόγο το ποσό της επίμαχης σύμβασης δεν μπορεί ο ... να το καλύψει από ίδιους πόρους. Σύμφωνα με το άρθρο 106 του ν. 4412/2016 παρ. 2 β΄ του ν. 4412/2016, μεταξύ των δυνητικών λόγων ματαίωσης της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης περιλαμβάνεται και η περίπτωση, κατά την οποία οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι, που σχετίζονται με την διαδικασία ανάθεσης, άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα Αρχή ή τον φορέα, για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο. Από το περιεχόμενο της ως άνω διάταξης, ωστόσο, ως αυτό σαφώς έχει διατυπωθεί, προκύπτει, ότι, για την ενεργοποίηση της εφαρμογής του, τίθενται σωρευτικώς δύο προϋποθέσεις, ήτοι αφ΄ ενός η ουσιώδης μεταβολή των οικονομικών και τεχνικών παραμέτρων, που σχετίζονται με την διαδικασία ανάθεσης, και αφ΄ ετέρου η απώλεια του ενδιαφέροντος της αναθέτουσας Αρχής για την

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης. Οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις θα πρέπει να συνδέονται και αιτιωδώς μεταξύ τους και επομένως για την νόμιμη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατ' επίκληση του αρ. 106 παρ. 2 β' του Ν. 4412/2016, απαιτείται, η έλλειψη ενδιαφέροντος της αναθέτουσας Αρχής για την συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας να οφείλεται στην ουσιώδη μεταβολή των οικονομικών και τεχνικών παραμέτρων, που σχετίζονται με την εν λόγω διαδικασία (ΑΕΠΠ 1313/2022, σκ. 17). Ωστόσο, εν προκειμένω, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 106 του ν. 4412/2016. Και τούτο, διότι η αναθέτουσα Αρχή ούτε επικαλείται ούτε πολύ περισσότερο αποδεικνύει, ότι μεταβλήθηκαν ουσιαστικά οι τεχνικές παράμετροι, που σχετίζονται με την διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. Αντιθέτως, στις απόψεις –με τις οποίες παρατίθεται συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης- γίνεται αναφορά μόνο στην αναπόδεικτη μεταβολή οικονομικών παραμέτρων, που σχετίζονται ουσιαστικά με την διαδικασία ανάθεσης, χωρίς να γίνεται καμμία αναφορά σε τυχόν μεταβολή τεχνικών παραμέτρων. Τέταρτον, μετά την κρίση επί των ανωτέρω τριών λόγων της προσφυγής, η προσβαλλόμενη τυγχάνει ακυρωτέα, καθώς αυτοί γίνονται δεκτοί, ως βάσιμοι, και ως εκ τούτου η εξέταση των τέταρτου και πέμπτου λόγων παρέλκει κατ' αρχήν ως αλυσιτελής, δοθέντος ότι οι ως άνω εντοπισθείσες πλημμέλειες, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, παρέχουν αυτοτελή νόμιμα ερείσματα για την ακύρωσή της. Σε κάθε περίπτωση επί της επικαλούμενης –από την προσφεύγουσα- νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ήτοι, των αποφάσεων ΣτΕ ΕΑ 1049/2010, 2384/2020), κατά τις οποίες η ματαίωση του διαγωνισμού δεν παρίσταται υποχρεωτική για την Διοίκηση, εφ' όσον η διαγωνιστική διαδικασία ευρίσκεται σε ώριμο στάδιο, θα πρέπει να επισημανθεί, ότι, κατά την έννοια των ανωτέρω αποφάσεων, η ματαίωση του διαγωνισμού, ακόμη και στην περίπτωση ώριμης διαγωνιστικής διαδικασίας, καταλείπεται στην διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας Αρχής. Ωστόσο, εν προκειμένω, ως και ανωτέρω αναλύθηκε, ακόμη και αν ήθελε γίνει δεκτό, ότι η αναθέτουσα Αρχή κινήθηκε εντός των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, ουδόλως αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή της περί ματαίωσης του επίμαχου τμήματος Α, και ως εκ τούτου η τελευταία τυγχάνει ακυρωτέα άνευ ετέρου.

Αριθμός Απόφασης: 754 /2024

15. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, καθ' ο μέρος ματαίωσε τον εν θέματι διαγωνισμό, αναφορικά με το Τμήμα Α΄.

16. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο, που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 1 Μαΐου 2024 και εκδόθηκε στις 17 Μαΐου 2024 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ